

Notitie

Opdrachtgever: S. Klingens, KuiperCompagnons
Auteur: R.A. de Boer
Betreft: Quick scan Kortebeurt 14, Maasland
Projectnummer: 2135
Datum: 20 mei 2020
Status: Definitief

Bureau Stadsnatuur

bezoekadres:
Natuurhistorisch Museum Rotterdam
Westzeedijk 345
3015 AA Rotterdam
telefoon: 010 – 266 04 70
e-mail: info@bureaustadsnatuur.nl
www.bureaustadsnatuur.nl

Inleiding

In het kader van de voorgenomen splitsing van een kavel aan de Kortebeurt 14 te Maasland, gemeente Midden-Delfland, is Bureau Stadsnatuur gevraagd een ecologisch vooronderzoek uit te voeren. Tijdens dit onderzoek wordt het plangebied beoordeeld op (de potenties voor) het voorkomen van beschermde flora en fauna, zoals bedoeld in de Wet natuurbescherming en de Provinciale Verordening Ruimte.

Figuur 1. Ligging van het plangebied (geel kader).

Methodiek

Een ecooloog van Bureau Stadsnatuur heeft het plangebied bezocht in de middag van 22 april 2020. De weersomstandigheden waren gunstig: zonnig en helder.

In aanvulling op het veldbezoek is de Nationale Databank Flora & Fauna geraadpleegd om inzicht te verkrijgen in waarnemingen van beschermde soorten in de omgeving van het plangebied.

Het beoordelingskader in dit onderzoek wordt gevormd door de Wet natuurbescherming, die soorten van de Europese Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn en de lijst vogels met jaarrond beschermde nest of vaste verblijfplaats (Ministerie van LNV 2009) beschermt. Op basis van art. 3.10 is een aantal soorten landelijk beschermd, waarvoor de provincies vrijstellingen kunnen instellen. Dit geldt in Zuid-Holland voor een aantal zoogdieren, amfibieën en planten (Provinciale Staten van Zuid-Holland 2016). Derhalve komen in de volgende tekst de

betreffende soorten (o.a. Bruine kikker *Rana temporaria*, Egel *Erinaceus europaeus* en Konijn *Oryctolagus cuniculus*) niet aan bod. Vanzelfsprekend geldt voor deze soorten wel de Zorgplicht.

Resultaten

Beschrijving plangebied

Het plangebied betreft een kavel met woonhuis, tuin en een bosperceel. Het woonhuis is een uit baksteen opgetrokken vrijstaande woning met pannendak. De tuin bestaat uit gazons, enkele plantvakken, een verdroogde vijver en enkele solitaire bomen, waaronder een Treurwilg, een Moerascipres en enkele fruit- en notenbomen. In de tuin staan enkele bouwwerken, waaronder een glazen kas. Het bosperceel aan de westkant van het perceel is aangeplant in de jaren '70, en bestaat uit gezonde loofbomen met een rijke ondergroei. Het perceel wordt aan alle zijden omgeven door een ondiepe sloot. De noordelijke sloot stroomt af richting het noordwesten.

Figuur 2. Links: het bosperceel. Zichtbaar is de rijke ondergroei met o.a. Braam en klimop. Rechts: de verdroogde vijver.

Flora

Per perceel betreft voornamelijk tuin en een bosvak op de rijke veengrond. Er is geen sprake van natuurlijke vegetaties die potenties bieden voor beschermde flora. Deze soorten zijn zeer kritisch ten opzichte van hun leefmilieu. Muurflora op de bebouwing is niet aangetroffen. Beschermde flora kan op voorhand worden uitgesloten.

Reptielen, amfibieën, ongewervelden, vissen

Het plangebied biedt geen geschikt habitat voor beschermde reptielen, amfibieën, ongewervelden of vissen. Het voorkomen van deze soorten kunnen op basis van verspreidingsgegevens (NDFF) of habitatvoorkeuren (Boesveld 2011, Creemers *et al.* 2009, Kranenbarg *et al.* 2015) worden uitgesloten. De vijver is volledig verdroogd en vol gegroeid met een dik pakket wortels van o.a. Riet en Lisdodde. Mogelijk biedt de vijver na een lange natte periode geschikt habitat aan algemene amfibieën die vrijgesteld zijn van bescherming zoals de Gewone pad *Bufo bufo* of soorten uit het Groene kikker-complex.

Vogels

Het woonhuis en aangrenzende garage zijn voorzien van een pannendak; dit biedt mogelijkheden voor het vestigen van de Huismus *Passer domesticus*. Voor Gierzwaluw *Apus apus* is het pand ongeschikt: overhangende dakpannen of andere holtes die met een verticale aanvliegroute te bereiken zijn, ontbreken.

Het bosperceel biedt in potentie nestgelegenheid voor vogels met een jaarrond beschermd nest, zoals Buizerd *Buteo buteo*, Boomvalk *Falco subbuteo* Havik *Accipiter gentilis* of Sperwer *Accipiter nisus*. Havik en Buizerd zijn bekend uit de omgeving; van beide soorten zijn waarnemingen bekend uit de directe omgeving van het bosperceel; er is zelfs een waarneming van een baltsende havik ingevoerd in het midden van het bosperceel (NDFF). In het perceel zijn vanaf de rand geen (potentiële) nesten waargenomen van deze soorten. Echter was

het middendeel van het bosperceel onvoldoende overzichtelijk om roofvogelnesten hier volledig uit te kunnen sluiten.

De tuin en het bosperceel biedt broedgelegenheid voor een breed scala aan algemene broedvogels. In de bomen, struiken en hagen in de tuin zijn broedvogels zonder jaarronde nestbescherming niet uit te sluiten.

Zoogdieren

Beschermde marterachtigen Steenmarter *Martes martes* en Boommarter *M. foina* zijn niet bekend uit de omgeving van het plangebied, maar het bosperceel in combinatie met de omliggende bebouwing is geschikt als habitat voor deze soorten die momenteel in aantal en verspreidingsgebied toenemen in Zuid-Holland. Het woonhuis is ontoegankelijk voor deze soorten, maar het is niet uit te sluiten dat een ander gebouw in de omgeving wel als verblijfplaats kan worden gebruikt.

Het woonhuis is potentieel geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen; in kieren en spleten, achter betimmering kunnen soorten als Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, Ruige dwergvleermuis *P. nathusii* en Gewone grootoorvleermuis *Plecotus auritus* worden verwacht.

Figuur 3. Links: het woonhuis met garage. Rechts: holte in de treurwilg in de tuin.

In de tuin staat een treurwilg met enkele holtes en loszittende schorsdelen die mogelijk rustplaatsen biedt voor boombewonende vleermuissoorten als de Ruige dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis *Plecotus auritus*, Watervleermuis *Myotis daubentonii* of Rosse vleermuis *Nyctalus noctula*. De overige bomen in de tuin en het bosperceel zijn in goede gezondheid en hebben geen holtes of loszittende schorsdelen die geschikt kunnen zijn als verblijfplaats voor vleermuizen.

Invasieve exoten

In de noordpunt van het bosperceel is een groeiplaats van Reuzenberenklauw *Heracleum mantegazzianum* aangetroffen. Deze soort staat op de lijst van invasieve exotische flora en fauna van de EU.

Gebiedsbescherming

Het plangebied bevindt zich niet binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Op meer dan 8 kilometer afstand bevindt zich een Natura 2000-gebied, dat beschermd is tegen invloeden van buitenaf (Solleveld en Kapittelduinen, Hoek van Holland). Overige gebieden liggen op nog grotere afstand van het plangebied. De grote afstand, gecombineerd met de beperkte schaalgrootte van het plangebied, betekent dat significante negatieve effecten van (bouw)werkzaamheden in het plangebied geen invloed kunnen hebben op nabijgelegen Natura 2000-gebieden, omdat de berekende stikstofdepositie op deze gebieden onder de grens van 0,00 mol N per hectare per jaar blijft (Aerius calculator).

Beschermde houtopstanden

Het bosperceel is ca. 2500 m² groot, en daarmee kleiner dan het minimumoppervlak (1 ha) dat in aanmerking komt voor bescherming vanuit de Wet natuurbescherming.

Figuur 4. Plangebied (rode ster) in relatie tot NNN (groen, paars, blauw) en Natura 2000-gebieden (gearceerd). Bron: Atlas PZH.

Planbeoordeling

Het voorgestelde Stedenbouwkundig plan (figuur 5) voorziet in de splitsing van het plangebied (figuur 1) in drie kavels. Hierbij worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De bestaande woning met garage blijft gehandhaafd.
- Het bosperceel blijft gehandhaafd.
- Het tuingedeelte wordt gesplitst in twee kavels, waarbij woningen mogelijk zijn binnen het gebied wat nu de tuin is.

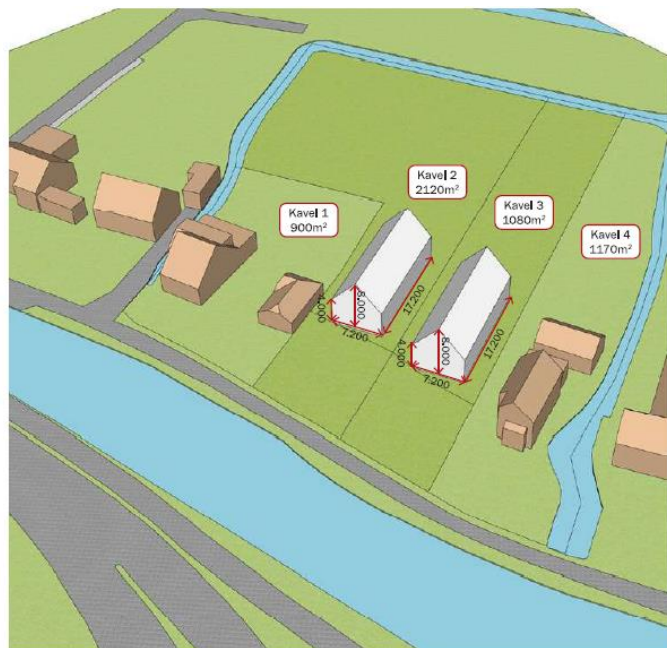
De splitsing van het kavel maakt de bouw van twee woningen mogelijk op de plaats van het huidige gazon. Bouwwerkzaamheden kunnen in het broedseizoen verstoring opleveren ten aanzien van eventuele jaar rond beschermde roofvogelnesten in het bosperceel.

Ook plannen die betrekking hebben tot het kappen van bomen, renoveren of sloop van de bestaande bebouwing kunnen leiden tot aantasting van een beschermde situatie. In dit geval kan aanvullend onderzoek naar de daadwerkelijke beschermde situaties benodigd zijn om mogelijke effecten van een ruimtelijke ingreep te kunnen beoordelen.

Conclusies

- Het woonhuis en de garage bieden mogelijk nestgelegenheid voor de Huismus en gebouwbewonende vleermuizen.
- De treurwilg in de tuin biedt potentiële rustplaatsen voor boombewonende vleermuizen als Ruige dwergvleermuis of Rosse vleermuis
- De tuin en vijver bieden geen potenties voor het voorkomen van beschermde flora en fauna, of vogels met een jaar ronde nestbescherming.

- Het bosperceel biedt mogelijk nestgelegenheid aan roofvogels met een jaarrond beschermd nest.
- Het perceel met opstallen is mogelijk onderdeel van het leefgebied van beschermde marterachtigen.

Vogelvlucht vanuit het zuidwesten

Woning oppervlakte en inhoud

Grondoppervlakte van 7,2 m x 17,2 m = 124 m²

Goothoogte 4 m & Nokhoogte 8 m (dakhellings 48°) geeft inhoud van 750 m³

Figuur 5. Voorgestelde splitsing van het kavel.

Aanbevelingen

Afhankelijk van voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen op het perceel is mogelijk nader onderzoek benodigd om uitsluitsel te kunnen bieden over het voorkomen van vogels met een jaarrond beschermd nest in het bosperceel, en gebouwbewonende vleermuizen en Huismus in het woonhuis en de garage en boombewonende vleermuizen in de treurwilg op het perceel. Cameravalonderzoek kan uitsluitsel bieden over het gebiedsgebruik door beschermde marterachtigen.

Soort	Benodigd onderzoek
Buizerd	minstens vier dagbezoeken in de periode 1 maart - half mei, minstens 10 dagen tussen elk veldbezoek
Sperwer, havik	minstens drie dagbezoeken in de periode 1 maart tot en met 15 juli (minstens twee in de periode 1 april tot en met 15 juli), minstens 10 dagen tussen elk veldbezoek
Boomvalk	minstens drie dagbezoeken in de periode 1 mei – 31 augustus, minstens 10 dagen tussen elk veldbezoek
vleermuizen	drie nachtelijke veldbezoeken in de periode 15 mei – 15 juli, waarvan 1 ochtendbezoek in de periode 1 juni – 15 juli. Veldbezoeken duren van zonsondergang tot 3 uur daarna of van 3 uur voor zonsopkomst tot zonsopkomst. Daarnaast twee nachtelijke veldbezoeken in de periode 15 augustus tot 15 september, drie uur na zonsondergang.
marterachtigen	Plaatsing van cameravallen voor ten minste 6 weken in de periode maart tot en met augustus.

Literatuur

- Bijsma, R.G., F. Hustings & C.J. Camphuysen, 2001. Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2). GMB Uitgeverij/KNNV Uitgeverij, Haarlem / Utrecht.
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys. 2016. Atlas van de Nederlandse Zoogdieren. Naturalis, Leiden.
- Delft, J.J.C.W. van & W. Schuitema, 2005. Werkatlas amfibieën en reptielen in Noord-Brabant. RAVON Noord-Brabant, Tilburg / Stichting RAVON, Nijmegen.
- Creemers, R. & Delft, J. van. (redactie). 2009. De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna deel 9. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- Janssen, J. & Schaminée, J. 2008. Europese natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- Kranenbarg, J., R. Struijk, M. Schiphouwer, J. Bergsma, K. Didderen & J. Herder. 2015. De vissen van Zuid-Holland. Stichting RAVON, Nijmegen.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. 2009. Aangepaste lijst jaar rond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep (Dienst Regelingen, brief 26 augustus 2009, kenmerk ffw2009.corr.046) te downloaden van de website van het Ministerie van EL&I.
- Mostert, K. & J. Willemsen. 2011. Voorlopige werkatlas verspreiding zoogdieren in Zuid-Holland 2000-2011. Stichting Zoogdierenwerkgroep Zuid-Holland, Delft.
- Stichting Floron. 2011. Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora. Stichting Floron, Nijmegen.
- Oosterhuis, R. 2018. Huismus *Passer domesticus*. Pp. 522-523 in: Sovon Vogelonderzoek Nederland. 2018. Vogelatlas van Nederland. Broedvogels, wintervogels en 40 jaar verandering. Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen.
- Nationale Databank Flora & Fauna (NDFF)
- <http://www.libellennet.nl/>
- <http://www.verspreidingsatlas.nl/>
- <http://www.vlindernet.nl/>
- <http://www.vogelatlas.nl>
- <http://www.waarneming.nl>

Bijlage – Wettelijk kader

1. Inleiding

De Wet Natuurbescherming is per 1 januari 2017 van kracht en vervangt de Flora- en faunawet, de Boswet en de Natuurbeschermingswet 1998. De informatie hieronder vat de belangrijkste feiten samen met betrekking tot de bescherming van soorten via de Wet natuurbescherming, en is gericht op personen en instanties die te maken krijgen met de wet in het kader van ruimtelijke ontwikkeling, beheer en onderhoud. Uitvoering van de wet valt onder de verantwoordelijkheid van de provincies, met uitzondering van grote infrastructurele projecten aan onder meer waterwegen; daarbij blijft de Rijksoverheid het bevoegd gezag. De inhoud van deze samenvatting betreft in eerste instantie de algemeen geldende verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming en in tweede instantie de Zuid-Hollandse context waarin deze verbodsbepalingen moeten worden toegepast. De aanvullende regelgeving rond bescherming van soorten in Natura 2000-gebieden wordt hier slechts kort besproken.

2. Doel van de Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming beschermt de van nature in Nederland in het wild voorkomende planten en dieren en natuurgebieden.

3. Beschermingsregimes soorten

In de Wet natuurbescherming zijn drie categorieën soorten onderscheiden met een eigen beschermingsregime en daaraan gekoppelde verbodsbepalingen: vogels, habitatrichtlijnsoorten en overige soorten. Een soort kan niet onder meer dan één van deze regimes vallen. Vogels vallen per definitie onder het regime van de Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn betreffen Europese beschermingsregimes waar met de verbodsbepalingen artikel 3.1 en 3.5 in de Wet natuurbescherming in Nederland invulling aan wordt gegeven. Het regime 'andere soorten', artikel 3.10, heeft betrekking op soorten die alleen vallen onder een nationaal beschermingsregime; deze soorten zijn niet vermeld in de Europese richtlijnen. De drie beschermingsregimes met hun verbodsbepalingen zijn hieronder weergegeven.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel B, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Beschermingsregime andere soorten

Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8 (bepalingen dat ontheffing of vrijstelling kan worden verleend, hier niet uitgebreid besproken), met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel B, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de Bosmuis, de Huisspitsmuis en de Veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

4. Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland

De provinciale verordening bevat onder andere regels voor faunabeheereenheden en diverse vrijstellingen voor het bestrijden van schade en het uitvoeren van werkzaamheden. Ook is in de verordening opgenomen voor welke soorten een vrijstelling geldt van de verbodsbepalingen in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming (zie de soortenlijst verderop onder 'Beschermd andere soorten in Zuid-Holland (artikel 3.10)'). Voor de verordening, zie: <http://bit.ly/2n5cKWP>

5. Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland

In de provinciale beleidsregel staan onderwerpen als het verlenen van tegemoetkomingen in de faunaschade en de vergunningverlening voor Natura 2000-gebieden in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof. Voor de beleidsregel, zie: <http://bit.ly/2ml3pMk>

6. Vogelsoorten met een (potentieel) ongunstige staat van instandhouding in Zuid-Holland (artikel 3.1)

Naar aanleiding van artikel 3.1 lid 5 heeft Bureau Stadsnatuur een lijst opgesteld van vogelsoorten waarbij verstoring van wezenlijke invloed kan zijn op de staat van instandhouding in Zuid-Holland. Het betreft soorten die als broedvogel in de provincie voorkomen en waarvoor onder de Flora- en faunawet reeds een jaarronde bescherming van nestlocaties en vaste rustplaatsen gold (de onder de Flora- en faunawet als 'categorie 1 t/m

4' gekwalificeerde soorten), aangevuld met soorten die op basis van actuele gegevens van Sovon een ongunstige staat van instandhouding kennen (de voorheen als 'categorie 5' gekwalificeerde soorten met een negatieve populatietrend en/of een kleine, kwetsbare populatie) en waarvoor derhalve gemitigeerd of gecompenseerd zou moeten worden in geval van conflicterende ruimtelijke ontwikkeling en beheer.

Deze lijst is niet uitputtend en kan naar aanleiding van ontwikkelingen in de toekomst worden gewijzigd op basis van ecologisch zwaarwegende omstandigheden, zoals veranderingen in populatie-omvang of areaal van een soort. Het effect van de ingreep op de instandhouding van de soort is uiteindelijk leidend in de afweging of sprake is van een beschermde (en daarmee ontheffingsplichtige) situatie. Het gaat om de volgende 85 soorten:

Appelvink	Groene specht	Krooneend	Roerdomp	Tureluur
Baardmannetje	Grote gele kwikstaart	Kwak	Roek	Veldleeuwerik
Blauwe reiger	Grote karekiet	Kwartelkoning	Scholekster	Velduil
Boerenzwaluw	Grote mantelmeeuw	Kleine zilverreiger	Slechtvalk	Visdief
Bontbekplevier	Grutto	Lepelaar	Slobeend	Waterral
Boomvalk	Havik	Matkop	Snor	Watersnip
Bosuil	Huisbus	Middelste zaagbek	Sperwer	Wielewaal
Bruine kiekendief	Huiszwaluw	Noordse stern	Spotvogel	Wilde eend
Buizerd	Grote zilverreiger	Nachtegaal	Spreeuw	Wintertaling
Dwergstern	Ijsvogel	Oeverzwaluw	Sprinkhaanzanger	Woudaap
Eider	Kerkuil	Ooievaar	Steenuil	Wulp
Gele Kwikstaart	Kievit	Patrijs	Steltkluit	Zomertaling
Gierzwaluw	Kleine bonte specht	Porseleinhoen	Stormmeeuw	Zomertortel
Goudvink	Kleine plevier	Purperreiger	Strandplevier	Zilvermeeuw
Graspieper	Kluut	Raaf	Tafeleend	Zwarte roodstaart
Grauwe Klauwier	Kneu	Ransuil	Tapuit	Zwarte stern
Grauwe vliegenvanger	Koekoek	Ringmus	Torenvalk	Zwartkopmeeuw

7. Beschermde habitatrichtlijnsoorten in Zuid-Holland (artikel 3.5)

Soorten uitsluitend vermeld in Bijlage II – Beschermingsregime artikel 3.5 alleen van toepassing in Natura 2000-gebieden.

De volgende 2 soorten zijn sinds 1990 vastgesteld in de provincie Zuid-Holland en vallen uitsluitend in voor deze soorten aangewezen Natura 2000-gebieden onder het beschermingsregime artikel 3.5:

Nauwe korfslak	Zeggekorfslak
----------------	---------------

Soorten vermeld in Bijlage IV – Beschermingsregime artikel 3.5 van toepassing.

De volgende 39 soorten zijn sinds 1990 vastgesteld in de provincie Zuid-Holland en vallen onder het beschermingsregime artikel 3.5:

Groenknolorchis	Boomkikker	Otter	Meervleermuis	Dwergvinvis
Platte schijfhoren	Heikikker	Bosveermuis	Rosse vleermuis	Gewone dolfijn
Bataafse stroommossel	Kamsalamander	Franjestaart	Ruige dwergvleermuis	Gewone vinvis
Gevlekte witsnuitlibel	Poelkikker	Gewone baardveermuis	Tweekleurige vleermuis	Griend
Groene glazenmaker	Rugstreeppad	Gewone dwergvleermuis	Vale vleermuis	Potvis
Rivierrombout	Zandhagedis	Gewone grootoorveermuis	Watervleermuis	Tuimelaar
Houting	Bever	Kleine dwergvleermuis	Bruinvis	Witsnuitdolfijn
Steur	Noordse woelmuis	Laatvlieger	Bultrug	

8. Beschermde andere soorten in Zuid-Holland (artikel 3.10)

De volgende 35 soorten zijn sinds 1990 vastgesteld in de provincie Zuid-Holland en vallen onder het beschermingsregime artikel 3.10 (NB: betreft uitsluitend als 'wild' gekwalificeerde plantensoorten; bron: verspreidingssatlas.nl):

Blaasvaren	Grote leeuwenklauw	Stofzaad	Grote modderkruiper	Grijze zeehond
Bokkenorchis	Karhuizer anjer	Schubvaren	Kwabaal	Steenmarter
Brave hendrik	Kleine wolfsmelk	Smalle raai	Ringslang	Waterspitsmuis

Brede wolfsmelk	Knolspirea	Stijve wolfsmelk	Boommarter
Bruinrode wespenorchis	Moerasgamander	Tengere veldmuur	Damhert
Dreps	Naakte lathyrus	Wolfskers	Das
Echte gamander	Rozenkransje	Aardbeivlinder	Eekhoorn
Glad biggenkruid	Ruw parelzaad	Grote vos	Gewone zeehond

Soorten waarvoor in Zuid-Holland een vrijstelling geldt van beschermingsregime artikel 3.10

In Zuid-Holland is een vrijstelling van de verbodsbepalingen artikel 3.10 van toepassing op de volgende 22 soorten:

Bastaardkikker	Aardmuis	Egel	Konijn	Wezel
Bruine kikker	Bosmuis	Gewone bosspitsmuis	Ree	Woelrat
Gewone pad	Bunzing	Haas	Rosse woelmuis	
Kleine watersalamander	Dwergmuis	Hermelijn	Veldmuis	
Meerkikker	Dwergspitsmuis	Huisspitsmuis	Vos	

9. Geïntroduceerde soorten in Zuid-Holland

Soorten die zich door menselijk toedoen buiten hun natuurlijke areaal hebben gevestigd (geïntroduceerde soorten) vallen in Zuid-Holland niet onder de beschermingsregimes van artikel 3.1, 3.5 of 3.10, tenzij sprake is van een populatie die langer dan 50 jaren achtereen heeft standgehouden in de provincie (mond med. PZH, maart 2017). Voorbeelden in een Zuid-Hollandse context zijn beschermde plantensoorten uitgezaaid vanuit tuinen en Vroedmeesterpad, al dan niet moedwillig geïntroduceerd door terrariumhouders.

Plantensoorten die lokaal zijn geïntroduceerd en als 'niet wild' zijn beschouwd in Zuid-Holland, zijn onder meer:

Bruinrode wespenorchis	Knolspirea	Knollathyrus	Echte gamander	Bergnachtorchis	Wilde Weit
------------------------	------------	--------------	----------------	-----------------	------------

Diersoorten die zijn geïntroduceerd en als 'niet wild' zijn beschouwd in Zuid-Holland, zijn onder meer:

Boomkikker	Muurhagedis	Vroedmeesterpad	Quaggamossel	Aziatische modderkruiper	Blauwband
------------	-------------	-----------------	--------------	--------------------------	-----------

De beschermde status van soorten als Muskusrat (sinds 1975 gedocumenteerd voor de provincie) en Nijlgans (eerste geval in 1967) kan op grond van het bovengeschetste 50 jaar-criterium ter discussie worden gesteld.

10. Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is een zorgbeginsel (artikel 1.10 en 1.11) opgenomen: de intrinsieke waarde van soorten is vastgesteld in een doelbepaling en geldt voor alle soorten, los van een beschermingsregime. Het is een algemeen geldende fatsoenseis die erop neerkomt dat redelijkerwijs vermijdbare schade aan en verstoring van planten en dieren moet worden voorkomen.

11. Wanneer ontheffing aanvragen?

Wanneer redelijkerwijs kan worden vermoed dat verbodsbepalingen ten gevolge van een voorgenomen activiteit worden overtreden, moet eerst worden bepaald of mitigerende (verzachtende) maatregelen de schade kunnen beperken of tenietdoen zodat het overtreden van het verbod kan worden voorkomen. Wanneer het overtreden van een verbod onvermijdelijk is en er moet worden gecompenseerd voor veroorzaakte schade, dan dient men een ontheffing aan te vragen. Het aanvragen van een ontheffing heeft alleen zin als de functionaliteit van een plangebied voor een beschermde soort voldoende nauwkeurig in beeld is gebracht. Meestal is hier een uitgebreid onderzoek voor nodig waarin rekening wordt gehouden met de seizoensactiviteit van een soort. Dergelijk onderzoek dient aan bepaalde richtlijnen te voldoen op basis waarvan de kwaliteit en volledigheid ervan worden gecontroleerd door de Omgevingsdienst (zie onder). Een randvoorwaarde is daarnaast dat een aanvraag vergezeld dient te gaan van een zogenaamd activiteitenplan. Hierin moet een initiatiefnemer van een potentieel schadelijke handeling het belang van de voorgenomen activiteit onderbouwen en aangeven welke mitigerende en/of compenserende maatregelen ten gunste van de soort(en) in kwestie worden getroffen.

12. Omgevingsvergunning via gemeente

Wanneer er sprake is van een omgevingsvergunning mogen ontheffingen voor beschermde soorten aanhaken. Bij aanhaken moet de gemeente een volledigheidstoets uitvoeren en verzorgt de gemeente de toetsing door de

Omgevingsdienst Haaglanden (ODH). Ten behoeve van een aanvraag zijn een onderzoeksrapport met inventarisatiegegevens en een activiteitenplan noodzakelijk. Met de aanvraag van een omgevingsvergunning is een wettelijke beslistermijn gemoeid van maximaal 26 weken. De gehele aanvraag verloopt via de gemeente. Voor meer informatie, zie: <https://www.omgevingsloket.nl>

13. Losse ontheffing via provincie

Wanneer een ontheffing aangevraagd moet worden waarbij geen omgevingsvergunning nodig is, is de beslistermijn 13 weken met maximaal 7 weken verlenging. De gehele aanvraag verloopt via Omgevingsdienst Haaglanden. De leges bedragen EUR 1800,-. Ten behoeve van een aanvraag zijn een onderzoeksrapport met inventarisatiegegevens en een activiteitenplan noodzakelijk. Voor meer informatie en aanvraagformulieren, zie:

<https://omgevingsdiensthaaglanden.nl/categorie/product/7-ontheffingverlening-soorten.html>

14. Gedragscodes

Gedragscodes in het kader van de Wet natuurbescherming worden alleen gemeentelijk of branchebreed opgesteld en dienen te worden goedgekeurd door het Ministerie van Economische Zaken. Bestaande gedragscodes die zijn goedgekeurd onder de Flora- en faunawet zijn, indien nog niet verlopen, nog altijd geldig voor de soorten die onder de Wet natuurbescherming onder één van de drie beschermingsregimes vallen. Voor nieuwe beschermde soorten waarvoor geen mitigerende maatregelen zijn vermeld in gedragscodes zal mogelijk een ontheffing noodzakelijk zijn. Voor soorten die niet (meer) onder een strikt beschermingsregime vallen hoeft niet per se te worden gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. Er moet desalniettemin altijd rekening worden gehouden met de wettelijke zorgplicht.

15. Handhaving

Bij een vermoede overtreding van een verbodsbepaling in de Wet natuurbescherming kan handhaving worden ingeschakeld. In Zuid-Holland is de Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid (OZHZ) hiervoor verantwoordelijk. Voor meer informatie, zie:

<https://www.ozhz.nl/vergunningen-en-meldingen/groene-handhaving>

Melding van een vermoede overtreding:

Telefoon: 078-770 85 85

mail: meldingFfwet@ozhz.nl

website: <http://www.natuurzuidholland.nl/contact/>

Overige contactgegevens:

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Afdeling Toezicht en Handhaving

Postbus 550

3300 AN Dordrecht